

АНОТАЦІЯ

Бенько Н. М. Державне регулювання відтворенням людського капіталу в інноваційному розвитку країни. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка». – ВНЗ «Національна академія управління», Київ, 2021.

Дисертаційну роботу присвячено теоретико – методологічним та практичним аспектам державного регулювання відтворенням людського капіталу. Теоретично обґрунтовано та запропоновано підходи до вирішення завдань удосконалення державного регулювання відтворенням людського капіталу країни.

Системний аналіз розвитку людського капіталу та державного регулювання його відтворенням показав, що в сучасних економічних умовах конкурентоспроможність української економіки на світовому ринку може бути досягнута тільки за рахунок стабільного переходу до інноваційної моделі, орієнтованої на людський капітал. Отже відтворення, на рівні сучасних вимог, людського капіталу є однією з актуальних завдань держави у суспільно - економічному розвитку країни.

Дослідження завдань удосконалення державного регулювання відтворенням людського капіталу, розвитку людського капіталу, як стратегічної складової економічного розвитку, обумовлено корінними змінами, що відбуваються в економіці країни. Людський капітал став вирішальним фактором соціального та економічного прогресу.

За таких умов, вирішення завдань удосконалення державного регулювання відтворенням людського капіталу дозволить забезпечити основи стійкого економічного зростання, конкурентоздатності країни, у довгостроковій перспективі, на основі національного людського капіталу.

У першому розділі «Формування основ державного регулювання відтворенням людського капіталу як чинника інноваційного розвитку» вивчено різноманітні підходи до сутності людського капіталу та його значимості, як інноваційної сфери сталого економічного зростання. Досліджено сутність людського капіталу та його формалізацію у капіталі загалом, через компоненти та схеми формування людського капіталу, рівні, внутрішню структуру, типи людського капіталу, для потреб управління національною економічною системою. Теоретично обґрунтовано сутність людського капіталу як економічної категорії, що є носієм системного взаємозв'язку процесу суспільного відтворення. Тобто підтверджено, що зміст терміну людський капітал, в порівнянні з існуючим, визначають компоненти і аспекти компонентів структури людського капіталу. Компоненти і аспекти компонентів розкривають внутрішню організацію людського капіталу і взаємозв'язок між його компонентами, тобто тими, які отримані з біології, тими, які отримані в суспільстві, і тими, які становлять людський капітал, як основний елемент продуктивності. Апробований системний компонентний метод, на відміну від існуючих, визначає склад людського капіталу та інвестицій у людський капітал, сильні і слабкі сторони, можливі загрози інвестування в людський капітал, як основний елемент продуктивних сил.

Вивчено наукові підходи, щодо соціального та інтелектуального капіталу, узагальнення об'єктів інвестицій, компонентів та схем формування людського капіталу, для потреб державного регулювання відтворенням людського капіталу, розробки сучасного теоретичного підґрунтя розвитку інвестування в людський капітал. Численні дослідження показали, що інвестиції в людський капітал забезпечують зростання цінності людської праці, і це є найвагомим чинником трансформації економіки, модернізації економічних інститутів. Даним положенням, стверджується, що економічний розвиток слід розглядати не тільки як підвищення темпів економічного зростання, а як інвестиції в людський капітал – в компоненти його структури.

Досліджено підходи до домінантів розвитку і відтворення людського капіталу, для потреб державного регулювання відтворенням людського капіталу.

Уточнено теоретичні положення та практичні рекомендації щодо домінантів розвитку і відтворення людського капіталу, а саме – необхідності створення відповідного соціального середовища і умов, які сприяють максимально повному використанню знань та інтелектуального, творчого потенціалу індивіда. Обґрунтовано підхід, відповідно до якого, склад основ і цілей домінантів відтворення людського капіталу, на відміну від існуючого, повинен включати політику регулювання ринку праці, національну модель боротьби з безробіттям, працевдатність населення, вартість людського капіталу та індекс людського розвитку. Зазначені інструменти державного регулювання ринку праці, механізми регулювання ринку робочої сили, моделі регулювання рівня зайнятості та ринку праці забезпечують інвестування, розвиток та управління людським капіталом в Україні. Також, узагальнено підходи до вирішення поставленого завдання в Європейському союзі та Україні. Практична значимість проявляється у науково-практичних і науково-методичних рекомендаціях відтворення людського капіталу з урахуванням інноваційного підходу, відповідно до трансформаційних змін в суспільних відносинах та ринкових умов господарювання, процесів глобалізації.

У другому розділі «Дослідження методологічних засад державного регулювання відтворенням людського капіталу як інноваційного процесу» доведено, що відтворення людського капіталу динамічний процес, що відбувається під впливом багатьох чинників національного і регіонального рівнів. Для ефективного управління процесом відтворення людського капіталу велике значення має наукова класифікація чинників впливу на людський капітал за різними ознаками. На основі вивчення наукової літератури, визначені основні чинники впливу відтворення людського капіталу та здійснена їх класифікація.

Досліджено сутність та структуру державного регулювання відтворення людського капіталу. Розкрито мету державного регулювання економічних відносин відтворення людського капіталу, що полягає у забезпеченні розвитку людського капіталу, підвищенні його якості. Розроблено структурно-функціональну модель державного регулювання економічних відносин відтворення людського капіталу, де представлено методи, інструменти і функції

державного регулювання циклу відтворення людського капіталу з урахуванням інноваційного підходу.

Систематизована методика оцінки людського капіталу. Закладена сучасна теоретична основа розвитку людського капіталу в національній економіці. Вивчено методи оцінки людського капіталу. Практика довела, що методи оцінки людського капіталу на індивідуальному, організаційному і національному економічному рівнях мають найбільшу актуальність і практичність для потреб управління національної економічної системою, оскільки якісна оцінка людського капіталу багато в чому визначає якість інформації у прийнятті управлінських рішень щодо формування людських ресурсів, людського капіталу, національного багатства і ефективного економічного зростання на їх основі. На основі вивчення методів оцінки людського капіталу встановлено, що людський капітал є об'єктом дослідження різних дисциплін, різноманітність його дослідницьких напрямків і нечіткі пояснення визначають диференціацію методів його оцінки. Було визначено, що в міру того, як сучасне суспільство вступає в нову економічну еру, необхідний комплексний підхід для оцінки потенціалу всього людського ресурсу, а не тільки окремих структурних елементів людського капіталу. Оцінка людського капіталу повинна проводитися на мікро, мезо, і макро рівнях, щоб гарантувати визначення характеристик людського капіталу, і навпаки. Специфічні характеристики людського капіталу є основою для його оцінки. Система показників оцінки людського капіталу повинна відповідати видам і внутрішній структурі людського капіталу.

Щоб оцінити компоненти загального людського капіталу, інвестиції в людський капітал необхідно класифікувати за джерелами фінансування. Встановлено причини та фактори обмеженого практичного застосування адекватних внутрішньому та зовнішньому середовищу, розроблених наукою і господарським менеджментом, методів і підходів до оцінки людського капіталу.

Практичне значення полягає в посиленні наукового обґрунтування теоретичних положень і практичних заходів щодо забезпечення механізму оцінки людського капіталу відповідно до трансформаційних змін соціальних відносин і ринкових умов господарювання, процесу глобалізації.

У третьому розділі «Удосконалення державного регулювання відтворенням людського капіталу як комплексу інноваційних заходів» досліджено сутність процесу відтворення людського капіталу, розкрито його основні етапи (фази) на стадіях формування, розподілу, обміну і споживання. Розглянуто специфіку кожної стадії відтворення людського капіталу, що дає можливість усвідомити необхідність цілеспрямованого інвестування в людину і вивчення проблем державного регулювання на кожній стадії.

Третій розділ доводить, що відтворення людського капіталу відбувається на індивідуальному, корпоративному і національному рівнях. На основі вивчення першоджерел, розроблена класифікація видів відтворення людського капіталу, яка забезпечить обґрунтування підходів інвестування в людський капітал з метою створення високоякісного людського капіталу країни. Третій розділ доводить, що в процесі відтворення людського капіталу актуалізується роль держави в створенні ефективного механізму відтворення людського капіталу. Відтворювальний механізм людського капіталу вимагає координації дій усіх економічних агентів при його відтворенні та застосування розробленої структурно-функціональної моделі відтворення людського капіталу, що складається з взаємозв'язаних структурних блоків, компонентів формалізованого процесу державного регулювання відтворенням людського капіталу країни на мікро і макро рівнях.

Досліджується розширене відтворення людського капіталу, на якому орієнтоване державне регулювання економіки найбільш розвинених країн світу. Доведено важливість людського капіталу в забезпеченні інноваційного прориву в інноваційних сферах. Досліджено вплив процесу відтворення людського капіталу на розвиток інноваційних сфер. Обґрунтовувалася необхідність посилення діяльності держави з метою створення умов для ефективного створення, розподілу, обміну та використання людського капіталу. Представлена роль держави у формуванні людського капіталу через суспільні блага, за допомогою встановлення норм і правил створених в суспільстві, що сприяють розвитку суспільства.

Досліджено пріоритетні напрямки фінансування відтворення людського капіталу на державному рівні. Значну увагу приділено інвестиціям у здоров'я, освіту і культуру. Підкреслено важливість інвестування у капітал мобільності. Обґрунтовано необхідність державних інвестицій в науковий, інтелектуальний та інформаційний капітал. Обґрунтовано важливість інвестицій в людський капітал та значимість їх спрямованості. Вивчення основних складових людського капіталу дозволило виявити основні проблеми фінансування відтворення людського капіталу, напрями інвестування у розвиток людського капіталу. Дослідження підкреслює системність людського капіталу, тобто, задля якісного розвитку будь-якої складової людського капіталу потрібен гармонійний розвиток усіх складових людського капіталу на всіх рівнях.

Проаналізовано показники найрізноманітніших сфер соціально-економічної діяльності, що безпосередньо пов'язані з багатоаспектністю досліджуваної категорії «відтворення людського капіталу» в довгостроковій перспективі, його накопиченням, розвитком та використанням, які впливають на зростання зайнятості населення, збільшення реальної заробітної плати, зменшення соціальної нерівності в цілому та конкуренто-спроможність держави. Державі і суспільству необхідно приділяти велику увагу розвитку систем освіти, охорони здоров'я, економічної безпеки та економічного розвитку в цілому, що безпосередньо впливає на показники формування і використання людського капіталу. Дослідження проблематики відтворення людського капіталу дозволило визначити систему показників відтворення людського капіталу, аналізуючи які, можна виявити причини і наслідки для національної економіки і суспільства в цілому.

Ключові слова: людський капітал, держава, регулювання, відтворення, теорія, структурно-функціональний підхід, управлінський підхід, компоненти, інвестиція, доміанти, оцінювання, показник, національне багатство, макроекономіка, мікроекономіка, інновація.

ANNOTATION

Benko N. State regulation of the reproduction of human capital in the innovative development of the country. - Qualifying scientific work on the rights of the manuscript.

Thesis for a Doctor of Philosophy Degree in the specialty 051 "Economics". - National Academy of Management, Kyiv, 2021.

The dissertation is devoted to theoretical, methodological, and practical aspects of state regulation by reproduction of human capital. Theories to solve the problems of improving state regulation by reproduction of the human capital of the country are theoretically substantiated and proposed in this work.

A systematic analysis of the development of human capital and state regulation of its reproduction has shown that in modern economic conditions the competitiveness of the Ukrainian economy on the world market can be achieved only through a stable transition to an innovative model focused on human capital. Thus, the reproduction, at the level of modern requirements of human capital is one of the urgent tasks of the state in the socio - economic development of the country.

The study of the tasks of improving state regulation by the reproduction of human capital, the development of human capital as a strategic component of economic development, are justified by the radical changes taking place in the country's economy. Human capital has become a decisive factor in social and economic progress.

Under such conditions, solving the problems of improving state regulation by reproducing human capital will provide the basis for sustainable economic growth, competitiveness of the country, in the long run, on the basis of national human capital.

The first section "Formation of bases of state regulation by reproduction of human capital as a factor of innovative development" explores various approaches to the essence of human capital and its importance as an innovative area of sustainable economic growth. The essence of human capital and its formalization in capital in general, through the components and schemes of human capital formation, levels, internal structure, types of human capital, for the needs of managing the national economic system are studied. The essence of human capital as an economic category,

which is the carrier of the systemic relationship of the process of social reproduction, is theoretically substantiated. That is, it is confirmed that the meaning of the term human capital, in comparison with the existing one, defines the components and aspects of the components of the structure of human capital. Components and aspects of components reveal the internal organization of human capital and the relationship between its components, i.e., those derived from biology, those derived from society, and those that constitute human capital as a key element of productivity. The tested systematic component method, in contrast to the existing ones, determines the composition of human capital and investment in human capital, strengths and weaknesses, possible threats to investing in human capital, as the main element of productive forces.

Scientific approaches to social and intellectual capital, generalization of investment objects, components and schemes of human capital formation, for the needs of state regulation of human capital reproduction, development of a modern theoretical basis for the development of investment in the human capital were studied. Numerous studies showed that investment in human capital provides an increase in the value of human labor, and this is the most important factor in the transformation of the economy, the modernization of economic institutions. This provision states that economic development should be considered not only as an increase in economic growth but as an investment in human capital - in the components of its structure.

Approaches to the dominants of development and reproduction of human capital, for the needs of state regulation by reproduction of human capital are investigated. Theoretical provisions and practical recommendations on the dominants of development and reproduction of human capital, namely the need to create an appropriate social environment and conditions that promote the fullest use of knowledge and intellectual, creative potential of the individual. The approach according to which the composition of the bases and goals of the dominants of reproduction of human capital in Ukraine, in contrast to the existing one, should include labor market regulation policy, national model of combating unemployment, working capacity, cost of human capital and human development index is substantiated. These tools of state regulation of the labor market, mechanisms for

regulating the labor market, models of regulating the level of employment and the labor market provide investment, development and management of human capital in Ukraine. Also, the approaches to solving the task in the European Union and Ukraine are generalized. The practical significance is manifested in scientific, practical and methodological recommendations for the reproduction of human capital, taking into account the innovative approach, in accordance with the transformational changes in social relations and market conditions, the processes of globalization.

In the second section "Improving state regulation by reproducing human capital as a set of innovative measures", it is proved that the reproduction of human capital is a dynamic process that occurs under the influence of many factors at the national and regional levels. For the effective management of the process of reproduction of human capital, the scientific classification of factors influencing human capital on various grounds is of great importance. Based on the study of scientific literature, the main factors that have a direct impact on the reproduction of human capital are identified, and their classification is carried out.

The essence and structure of state regulation of human capital reproduction were studied. The purpose of state regulation of economic relations of reproduction of human capital, which is to ensure the development of human capital, improving its quality, is revealed. A structural and functional model of state regulation of economic relations of human capital reproduction has been developed, where methods, tools and functions of state regulation of the cycle of human capital reproduction are presented, taking into account the innovative approach.

Methods of assessing human capital was systematized, a modern theoretical basis for the development of human capital in the national economy was laid. Methods of human capital evaluation have been studied. Practice has shown that methods of assessing human capital at the individual, organizational and national economic levels are most relevant and practical for management of the national economic system, as qualitative assessment of human capital largely determines the quality of information in management decisions regarding formation of human resources, human capital, national wealth and effective economic growth based on them. Based on the study of methods of evaluation of human capital, it is established that human capital is the object

of study of different disciplines, the diversity of its research areas and vague explanations determine the differentiation of methods of evaluation. It was determined that as modern society enters a new economic era, a comprehensive approach is needed to assess the potential of the entire human resource, not just individual structural elements of human capital. The assessment of human capital should be conducted at the micro, meso, and macro levels to ensure that the characteristics of human capital are determined, and vice versa. The specific characteristics of human capital are the basis for its evaluation. The system of indicators for assessing human capital should correspond to the types and internal structure of human capital.

To assess the components of total human capital, investment in human capital must be classified by source of funding. The reasons and factors of limited practical application of adequate to the internal and external environment, developed by science and economic management, methods and approaches to the assessment of human capital are established.

The practical significance lies in strengthening the scientific substantiation of theoretical provisions and practical measures to ensure a mechanism for assessing human capital in accordance with the transformational changes in social relations and market conditions, the process of globalization.

The third section "Improvement of the mechanism of state regulation of human capital reproduction as a set of innovative measures" explores the essence of the process of human capital reproduction, reveals its main stages (phases) at the stages of formation, distribution, exchange and consumption. The specifics of each stage of reproduction of human capital are considered, which gives the opportunity to realize the need for purposeful investment in people and study the problems of state regulation at each stage.

The third section proves that the reproduction of human capital takes place at the individual, corporate and national levels. Based on the study of primary sources, a classification of types of reproduction of human capital has been developed, which will provide a justification for approaches to investing in human capital in order to create high-quality human capital in the country. The third section proves that in the process of reproduction of human capital the role of the state in creation of the effective

mechanism of reproduction of human capital is actualized. The reproductive mechanism of human capital requires coordination of actions of all economic agents in its reproduction and application of the developed structural and functional model of human capital reproduction, consisting of interconnected structural blocks, components of the formalized process of state regulation of human capital reproduction at micro and macro levels.

The expanded reproduction of human capital, on which the state regulation of the economy of the most developed countries of the world is focused, is investigated. The importance of human capital in ensuring an innovative breakthrough in innovation areas is proved. The influence of the process of human capital reproduction on the development of innovative spheres is investigated. The necessity of strengthening the activity of the state in order to create conditions for the effective creation, distribution, exchange and use of human capital was substantiated. The role of the state in the formation of human capital through public goods, through the establishment of norms and rules created in society contributes to the development of society.

The priority directions of financing the reproduction of human capital at the state level have been studied. Considerable attention is paid to investment in health, education and culture. The importance of investing in mobility capital is emphasized. The necessity of state investments in scientific, intellectual and information capital is substantiated. The importance of investments in human capital and the importance of their orientation are substantiated. The study of the main components of human capital has revealed the main problems of financing the reproduction of human capital, areas of investment in human capital development. The study emphasizes the systemic nature of human capital, that is, for the qualitative development of any component of human capital requires the harmonious development of all components of human capital at all levels.

Indicators of various spheres of socio-economic activity are analyzed, which are directly related to the multifaceted category of "human capital reproduction" in the long run, its accumulation, development and use, which affect employment growth, increase of real wages, reduction of social inequality and the competitiveness of the state as a whole. The state and society need to pay great attention to the development of

education, health care, economic security and economic development in general, which directly affects the indicators of formation and use of human capital. The study of the issue of human capital reproduction allowed to determine the system of indicators of human capital reproduction, analyzing which, we can identify the causes and consequences for the national economy and society as a whole.

Keywords: human capital, state, regulation, reproduction, theory, structural-functional approach, management approach, components, investment, dominants, evaluation, indicator, national wealth, macroeconomics, microeconomics, innovation.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, у яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Бенько Н.М. Методологічні засади оцінювання людського капіталу. *Науковий журнал «Наукові перспективи»*. 2021. № 2 (8). С. 315-331 (0,92 д.а.). (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Google Scholar, Index Copernicus (Польща), Research Bible (Японія)*). DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-2\(8\)-315-331](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-2(8)-315-331)

2. Benko Nadiia. Dominants of development and reproduction of human capital as a strategic component of change. “*Baltic Journal of Economic Studies*”, Latvia. Vol. 7 (2021) No. 2 March 2021. С. 28-36 (0,96 д.а.). (Міжнародна представленість та індексація журналу: *ESCI by Web of Science, Index Copernicus (Польща), Directory of Open Access Journals*). DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2021-7-2-28-36>

3. Бенько Н.М. Державне регулювання відтворення людського капіталу. «*Colloquium-journal*», Poland. 2021. № 8(95). С. 17-25 (0,6 д.а.). (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Index Copernicus (Польща), Google Scholar, Calaméo, Issuu, LinkedInSlideShare, КиберЛенинка, Citefactor, eLIBRARY.RU*). DOI: 10.24412/2520-6990-2021-895-17-21

4. Бенько Н.М. Пріоритетні напрями інвестування у відтворення людського капіталу. «*Colloquium-journal*», Poland. 2021. № 9(96). С. 4-11 (1,0 д.а.). (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Index Copernicus (Польща), Google Scholar, Calaméo, Issuu, LinkedInSlideShare, КиберЛенинка, Citefactor, eLIBRARY.RU*). DOI: 10.24412/2520-6990-2021-996-4-11

5. Benko Nadiia. Classification of reproduction types of human capital in the context of state regulation. “*EUREKA: SOCIAL AND HUMANITIES*”, Estonia. 2021. № 2 (32). С. 11-16 (0,63 д.а.). (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Index Copernicus (Польща), Академия Google (США), WorldCat,*

Directory of Open Access Journals). DOI: <https://doi.org/10.21303/2504-5571.2021.001715>

6. Бенько Н.М. Взаємозв'язок структури людського капіталу та інвестицій у людський капітал. *Науковий журнал «Бізнес Інформ»*. 2020. № 10. С. 96-104 (0,67 д.а.). (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Ulrichsweb Global Serials Directory (США)*, *Research Papers in Economics (США)*, *Index Copernicus (Польща)*, *Directory of Open Access Journals (DOAJ) (Швеція)*, *Advanced Science Index*, *Open Academic Journals Index*, *GetInfo (Німеччина)*, *BASE (Німеччина)*, *OpenAIRE (Європейський Союз)*, *WorldCat*, *Library Hub Discover (Велика Британія)*, *Open Access Library*, *J-Gate (Індія)*, *Академія Google (США)*, *Research Bible (Японія)*). DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-10-96-104>

7. Бенько Н.М. Змістова характеристика та аспектизація компонентів структури людського капіталу. *Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка»*. 2020. № 7-8. С. 42-48 (0,79 д.а.). (Міжнародна представленість та індексація журналу: *Google Scholar*, *Index Copernicus (Польща)*, *Research Bible (Японія)*). DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2020.7-8.6>

8. Benko M., Benko N. Accounting and analytical support of the economic security of an enterprise as a mechanism for ensuring stability. *Relevant Issues of the Development of Science: Collective monograph – San Antonio, United States, WIN PRESS*, 2020. Section 3 Economic Sciences. P. 43-55. (0,88 д.а.; особистий внесок автора: досліджено основні критерії та показники оцінки рівня інтелектуальної та трудової функціональної складової економічної безпеки підприємства, у складі внутрішніх економічних ризиків виокремлено кадрові ризики, їх ознаки та характеристики, вплив на економічну безпеку підприємства, процес планування та управління людським капіталом – 0,44 д.а.)

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

9. Бенько Н.М. Сутність державного регулювання відтворення людського капіталу. *Fundamental and applied research in the modern world: abstracts of the 8th International scientific and practical conference*. BoScience Publisher. (Boston, USA,

March 17-19 2021. Pp. 286-295 (0,63 д.а.). URL: <https://sci-conf.com.ua/viii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-fundamental-and-applied-research-in-the-modern-world-17-19-marta-2021-goda-boston-ssha-arhiv/>.

10. Бенько Н.М. Наукові погляди на трактування поняття «людський капітал». *Національна безпека у фокусі викликів глобалізаційних процесів в економіці: матеріали VIII Міжн. наук. інтер.-конф. (м. Київ – м. Rzeszów, 14-15 жовт. 2020 р.)*. Київ : ВНЗ НАУ, 2020. С. 9-12 (0,18 д.а.).

11. Бенько Н.М. Людський капітал та економічне зростання. *Національна безпека у фокусі викликів глобалізаційних процесів в економіці: матеріали VII Міжн. наук. інтер.-конф. (м. Київ – м. Баку, 25-26 черв. 2020 р.)*. Київ : ВНЗ НАУ, 2020. С. 13-15 (0,11 д.а.).

12. Бенько Н.М. Актуалізація питань зайнятості населення в Україні. *Збірник наукових статей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки»*. Дніпро. НМетАУ. 2020. Ч. 2. С. 215-218. (0,13 д.а.).

13. Бенько Н.М. Управління людським капіталом підприємства. *Національна безпека у фокусі викликів глобалізаційних процесів в економіці: матеріали VI Міжн. наук. інтер.-конф. (м. Київ – Pozega, 20-21 лют. 2020 р.)*. Київ : ВНЗ НАУ, 2020. С. 14-17 (0,11 д.а.).

14. Бенько Н.М. Україна у індексах, що характеризують людський капітал. *Національна безпека у фокусі викликів глобалізаційних процесів в економіці: матеріали V Міжн. наук. інтер.-конф. (м. Київ – Греесе, 14-15 жовт. 2019 р.)*. Київ : ВНЗ НАУ, 2019. С. 10-13 (0,17 д.а.).

15. Бенько Н.М. Аналіз чинників та складових впливу на формування людського капіталу країни. *Національна безпека у фокусі викликів глобалізаційних процесів в економіці: матеріали IV Міжн. наук. інтер.-конф. (м. Київ – Nowy Sącz, 27-28 черв. 2019 р.)*. Київ : ВНЗ НАУ, 2019. С. 8-11 (0,18 д.а.).